

Erwin van de Wolfshaar wil met de balansvloeren in de kraamstal de uitval tot het spenen verlagen tot maximaal 8 procent.

Na stalbranden neemt Van de Wolfshaar nieuwe zeugenstal in gebruik

Ambitie blijft ondanks tegenslagen

Jan en Erwin van de Wolfshaar uit Vragender (GD) zijn zeugenhouders, maar bovenal ondernemers. In Aalten kochten ze een zeugenbedrijf en bouwden twee nieuwe stallen voor 900 zeugen. Twee dagen na ingebruikname brandde één stal af. Nadat ze de stal hadden herbouwd, was er eind augustus opnieuw brand. Dit keer was er sprake van brandstichting, maar de schade bleef beperkt.

Tekst: Tom Schotman
Beeld: Ellen Meinen

In de glanzende kraamstal is het nu nog stil. Dat was tien maanden geleden wel anders. In de nacht van woensdag 18 op donderdag 19 december 2013, twee dagen nadat de splinternieuwe stal in gebruik was genomen, brandde één van de twee stallen compleet af. „We waren er kapot van, vooral omdat ook 500 zeugen en een onbekend aantal pasgeboren biggen omkwamen”, vertelt Erwin van de Wolfshaar.

Na de brand waren er geruchten van brandstichting, maar de oorzaak van de brand bleef onbekend na onderzoek van de brandweer en politie. „We wisten niet wat de oorzaak was, maar we geloven niet in brandstichting en dachten aan een elektrisch mankement.” Na het politieonderzoek, dat twee dagen duurde, besloten de zeugenhouders zelf met eigen personeel de boel op te ruimen. „Het ergste waren de dode dieren, maar het was een

opluchting dat die zondagmiddag waren opgeruimd”, zegt Jan van de Wolfshaar.

Nadat alles was opgeruimd, begonnen ze begin maart weer met de bouw. Ze moesten eerst wachten op nieuwe spanten. Ondertussen hadden ze de vloeren en betonnen wanden wel gerepareerd. Door de hitte was het beton gedeeltelijk geknapt en ruw geworden. De nieuwe stal is vrijwel hetzelfde als de oude, er zijn alleen nog meer brandwerende maatregelen genomen. Alle stopcontacten en lampen hangen bijvoorbeeld aan kettingen om brand in kunststof wanden en plafonds te voorkomen. Bovendien plaatsten ze een extra brandmuur tussen de voerkeuken en de dierverblijven.

Brandstichting

De zeugenhouders organiseerden zaterdag 16 augustus een open dag voor burgers en geïnteresseerden uit de sector. Een paar dagen later arriveerden de eerste 150 gelten.

In de nacht van donderdag 28 op vrijdag 29 augustus trof het noodlot hen echter opnieuw. Gelukkig ontdekten twee fietsers de brand al gauw en was de brandweer snel ter plaatse waardoor de schade beperkt bleef en er geen dieren omkwamen. Uit politieonderzoek bleek dat brandstichting de oorzaak was. De familie Van de Wolfshaar was geschokt en begrijpt nog steeds niet waarom iemand hun stal in brand heeft gestoken. De politie heeft tot nu toe nog geen dader of daders gevonden.

Toekomstplannen

Begin november verwacht de familie de eerste biggen. Beide stallen in Aalten zijn grotendeels hetzelfde ingericht als hun zeugenbedrijf in Vragender, waar ze in 2002 bijna alle stallen vervingen en inmiddels 1.450 zeugen houden (zie kader). „Dezelfde stalrichting is overzichtelijk, eenvoudig voor het personeel en zorgt voor werkgemak op onze bedrijven. We kunnen, indien nodig, het personeel flexibeler inzetten. Die hoeven dan niet steeds te denken, hoe zat dat ook al weer, als ze een dag op een andere locatie werken”, licht Van de Wolfshaar toe.

De zeugenhouders werken op beide bedrijven met brijvoer en balansvloeren in de kraamstal. Na de nieuwbouw voor 900 zeugen zijn ze in Aalten nog niet klaar. „We willen op deze locatie in de toekomst verder groeien naar 2.350 zeugen, zodat we wettelijk twee combinaties met biggen kunnen afleveren”, vertelt Van de Wolfshaar. Met die aantallen is het optimaal werken en is het mogelijk om te blijven investeren in duurzame projecten als warmteterugwinning, energie (geen gasverbruik en led-verlichting) en milieu (biologische luchtwassers).

„We willen blijven groeien om de kostprijs laag te blijven houden en nog meer kwaliteit in onze

productie te garanderen”, zegt de varkenshouder. „Grootschaligheid biedt tevens een betere inkoop- en verkooppositie. De Duitse markt die wij belevaren is zeer geïnteresseerd in grote uniforme gezonde koppels met een gelijk gewicht. Die kunnen wij straks leveren.”

Bij iedere uitbreiding houdt Van de Wolfshaar rekening met de buurt. „We hebben in de beste biologische luchtwassers geïnvesteed om mogelijke overlast te beperken. Buren en voorbijgangers mogen niet kunnen ruiken dat bij ons een zeugenbedrijf zit”, motiveert de zeugenhouder.

Technische resultaten

De toekomstige uitbreiding moet gepaard gaan met verbeterde technische resultaten. Ook op dat vlak zijn de zeugenhouders ambitieus. „We willen onze technische resultaten ieder jaar verbeteren”, vertelt Jan van de Wolfshaar. „Dat moeten we ook wel, want de concurrentie in de varkenshouderij is moordend en om te kunnen overleven, moeten we bij de beste horen.”

Het aantal gespeende biggen per zeug per jaar ligt bij de Achterhoekers nu op 31 (zie kader). „We willen dit getal jaarlijks met 1 punt verbeteren”, aldus de zeugenhouder. Hij denkt ook dat 35 gespeende biggen per zeug per jaar mogelijk is in de toekomst.

De zeugenhouders willen ook de uitval tot het spenen verlagen tot maximaal 8 procent. „Dat moet met onze balansvloeren in de kraamstal mogelijk zijn.” Jan van de Wolfshaar bleef vroeger tijdens het werpen regelmatig 's nachts in de kraamstal. Toen waren de technische resultaten beter, maar dit brak hem op, omdat hij in plaats van overdag te slapen gewoon doorging. „Als je dit twee of drie nachten doet, ben je helemaal kapot.” De zeugenhouders denken erover om in de toekomst tijdens het werpen ook

weer 24 uur per dag mensen in de kraamstal te hebben. Dit zou ook een personeelslid kunnen doen. „Maar eerst moeten we bekijken of die kosten opwegen tegen de verbeterde technische resultaten”, zegt Van de Wolfshaar.

De zeugenhouders willen bovenal goede, gezonde en uniforme koppels biggen blijven leveren. Het merendeel van hun biggen gaat naar Duitsland, vooral naar een gebied in een straal van 100 kilometer rondom Vragender. „De Duitse vleesvarkenshouders spreken elkaar regelmatig. Als je een goede naam hebt, zoals wij nu, is er veel vraag naar onze biggen. Maar als je een slechte naam hebt, gaat het vaak veel harder”, zegt Jan van de Wolfshaar.

De zeugenhouders, die nu op twee locaties 2.200 zeugen houden, werken met een team van 9 man personeel, waarvan 7 fulltimers. Iedereen moet één van de drie weekenden werken, waarbij de familie zelf ook mee rouleert.

BEDRIJFSGEGEVENS

Jan (52), Dhylia (49) en Erwin (30) van de Wolfshaar hebben in Vragender, Aalten en Ermelo zeugenbedrijven en houden 2.200 Deense zeugen. Jan en Dhylia begonnen in Ermelo en kochten in 1996 een zeugenbedrijf in Vragender. In 2002 sloopten ze bijna alle stallen en bouwden nieuw voor 1.450 zeugen, 750 opfokgelten en 500 vleesvarkens, de restproducten uit de fokkerij. Hun bedrijf in Ermelo met 750 zeugen lag in een natuurgebied zonder uitbreidingsmogelijkheden en wordt daarom momenteel verplaatst en beëindigd. Om de verplaatsing te realiseren, kochten ze een bestaand zeugenbedrijf in Aalten waar ze nieuw bouwden voor 900 zeugen. Bovendien kochten ze een bestaand varkensbedrijf in Vragender. Hier willen ze de speenbiggen uit Aalten gaan huisvesten.

Technische resultaten	
Aantal zeugen	2.200
Aantal gespeende biggen per zeug per jaar	31
Uitval tot het spenen	10%
Uitval na het spenen	3%
Afbigpercentage	90%
Aantal zoogdagen	26